

DECIZIE

13 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Startulat
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de reprezentantul SRL „Valicortex”, Nicoleta Bolun,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Moversauto-Intertransport” către SRL „Valicortex” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen a apelului și restituit apelul declarat de reprezentantul SRL „Valicortex”, Nicoleta Bolun, împotriva hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 01 august 2018, SRL „Moversauto-Intertransport” a depus cerere de chemare în judecată către SRL „Valicortex”, prin care a solicitat încasarea datoriei în mărime de 137218 de lei, a penalității în sumă de 100000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 7116,54 de lei.

Prin hotărârea din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată s-a admis integral.

La 17 mai 2019, administratorul SRL „Valicortex”, Nicoleta Bolun, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins, din lipsă de temeii, cererea SRL „Valicortex” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel depusă împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 februarie 2019 și s-a restituit apelantei SRL „Valicortex” și reprezentantului său Nicoleta Bolun, cererea de apel, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Pentru a dispune astfel, instanța de apel a indicat că, în speță, dispozitivul hotărârii contestate cu apel a fost pronunțat de Judecătoria Chișinău, sediul Centru

la 26 februarie 2019, în absența pârâtei–apelante SRL „Valicortex”, fapt confirmat în procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.42). Totuși, se atestă că, apelanta-pârâtă SRL „Valicortex” a cunoscut despre examinarea litigiului și implicit despre adoptarea hotărârii, or, în acest sens, la materialele cauzei sunt anexate probe și anume că, pârâta a fost citată legal pentru judecarea cauzei în prima instanță, fapt confirmat prin avizul de recepție al citației, anexat la materialele cauzei (f.d.30).

La 24.06.2019, reprezentantul SRL „Valicortex”, Nicoleta Bolun, a declarat recurs împotriva încheierii din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel a dispus judecarea cauzei fără a fi respectată procedura de citare și fără prezența părților, în special a recurenteii. La fel, examinarea cauzei a avut loc fără respectarea procedurii de citare legală și în prima instanță și, prin urmare, nu a cunoscut despre pronunțarea hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu soluționarea prin decizie a problemei în fond, dispunând repunerea în termen a apelului.

La 28.08.2019, SRL „Moversauto-Intertransport” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului.

Verificând prin prisma art. 425 Cod de procedură civilă, instanța de recurs constată că recursul declarat împotriva încheierii instanței de apel din 20 iunie 2019, este depus în termen.

Examinând materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul Civil Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către reprezentantul SRL „Valicortex”, Nicoleta Bolun, întemeiat și care necesită a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În speță, se constată că, prin încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost dispusă respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel depusă de reprezentantul SRL „Valicortex”, Nicoleta Bolun.

În același timp, instanța de recurs constată că, în speță, reprezentantul SRL „Valicortex”, Nicoleta Bolun, înaintând cerința de repunere în termenul de declarare a apelului a invocat faptul că cauza a fost examinată în lipsa acesteia, iar prima instanță nu a respectat procedura de citare legală a părții-pârâte.

În ședința de judecată din 29 noiembrie 2018, instanța de fond a dispus încetarea procedurii de mediere cu examinarea cauzei în ordinea generală conform procedurii civile.

La data respectivă, pârâta SRL „Valicortex” nu a fost prezentă în ședință, iar instanța de judecată, cu referire la faptul că la moment instanța nu deține dovada de citare legale a pârâtei, a constatat imposibilă judecarea cauzei în fond în lipsa acesteia și a amânat ședința de judecată pentru data de 07.02.2019, orele 15.00, cu dispunerea efectuării citării repetate (f. d. 34).

La 07.02.2019, pârâta SRL „Valicortex”, la fel, nu s-a prezentat în ședința de judecată, punând în discuție posibilitatea trecerii la examinarea pricinii în fond în lipsa acesteia, prima instanță a reținut despre respectarea procedurii de citare legală și invocând ca dovadă (f. d. 30) - avizul de recepție a corespondenței pentru ședința din 29.11.2018, a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtei (f. d. 40-41).

Dispozitivul hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost pronunțat în lipsa pârâtei SRL „Valicortex”.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Verificând circumstanțele cauzei prin prisma prevederilor legale citate, Colegiul reține că, deși, copia dispozitivului hotărârii din 26 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată în adresa pârâtei SRL „Valicortex”, la 28.02.2019 (f. d. 45), la materialele dosarului lipsește dovada recepționării copiei dispozitivului hotărârii nominalizate. Or, plicul împreună cu avizul de recepție (f. d. 57-58) a fost restituit de către factorul poștal instanței de judecată cu mențiunea „necunoscut”.

Totodată, Colegiul constată că, în speță, după ce prima instanță a dispus în ședința de judecată din 29.11.2018 citarea repetată a pârâtei, la materialele dosarului nu se conțin alte acte care să confirme incontestabil despre recepționarea citației de către ultima pentru ședința de judecată din 07.02.2019, or, prin citația în care nu este indicată data expedierii (f. d. 36) nu poate fi dovedit faptul respectării procedurii de citare repetată.

În ceea ce privește invocarea de către instanța de judecată din 07.02.2019 a avizului de recepție a corespondenței pentru ședința din 29.11.2018 (f. d. 30) ca temei de examinare a cauzei în lipsa pârâtei, fiind considerat că aceasta a fost citată legal, instanța de recurs conchide despre caracterul contradictoriu a unui asemenea raționament, deoarece într-un caz, la 29.11.2018, deși acest aviz se regăsea la materialele speței, instanța a considerat că lipsește dovada de citare a pârâtei și a dispus citarea repetată, iar în alt caz, la 07.02.2019, a considerat că pârâta totuși a fost citată legal invocând avizul de recepție enunțat.

Nu în ultimul rând este de menționat și faptul că pe avizul respectiv lipsește data presupusei recepționări a corespondenței și ștampila cu data oficiului poștal, elemente care se conțin nemijlocit pe avizul de recepție a citației de către reclamantă ca urmare a citării acestei de către instanța de judecată (f. d. 29).

Mai mult, reprezentantul SRL „Valicortex”, în cererea de recurs, indică că reieșind din mențiunile marcate pe acest aviz, nu se poate constata cert faptul livrării corespondenței către pârâtă și, în acest sens, a prezentat înscrisul din care rezultă că accesând pagina oficiului poștal cu privire la trimiterile poștale interne, a depistat că corespondența cu nr. DS203503790BAS, număr ce se conține pe avizul de recepție enunțat, destinatarului nu i-a fost înmănată, ci a fost returnată destinatarului, deoarece destinatarul nu a putut fi găsit (f. d. 56, 83), circumstanțe care nu au fost elucidate și apreciate de către instanța de apel.

Prin urmare, Colegiul consideră întemeiat argumentul recurenteii, precum că modul în care s-a desfășurat procedura de judecare a cauzei în instanța de apel îi poate genera încălcarea dreptului său la un proces echitabil.

Astfel, în circumstanțele descrise, afirmațiile instanței de apel, precum că apelanta-pârâtă, SRL „Valicortex”, a cunoscut despre examinarea litigiului și implicit despre adoptarea hotărârii, or, la materialele cauzei sunt anexate probe că pârâta a fost citată legal pentru judecarea cauzei în prima instanță, fapt confirmat prin avizul de recepție a citației, anexat la materialele cauzei (f.d.30), sunt lipsite de putere de convingere. Iar modul în care a fost soluționată problema prin încheiere, nu permit instanței de recurs să dea o apreciere faptului dacă soluția instanței de apel de a respinge cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și de a restitui cererea de apel, fără a fi dată o apreciere corespunzătoare circumstanțelor constatate, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Realmente, această situație indică nemijlocit la faptul că soluția instanței de apel este de natură să genereze încălcarea dreptului persoanei la o cale de atac pe motive vulnerabile.

Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel, în alt complet de judecată.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către reprezentantul SRL „Valicortex”, Nicoleta Bolun.

Se casează încheierea din 20 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Moversauto-Intertransport” către SRL „Valicortex” cu privire la încasarea datoriei, a penalității și a cheltuielilor de judecată, și se remite cauza spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Svetlana Filincova